

A B S O L U T G E H Ö R

MYTERNA OM SKIDNÄTVERKET *SKIERS ACCREDITED* ÄR SNUDD
PÅ LIKA MÅNGA SOM SNÖFLINGOR I FJÄLLEN. MEN VAD
HANDLAR DET EGENTLIGEN OM? ÅKA SKIDOR BESTÄMDE SIG
FÖR ATT GÅ TILL BOTTEN MED SAKEN EN GÅNG FÖR ALLA.

AV TOBIAS LILJEROTH FOTO JONAS KULLMAN

För några år sedan dök de upp en efter en i vår fjällvärld. Skidåkare med sheriffstjärnor som genomborrade Gore-texen, ledda av en samling världsvana personer klädda i svart och med en swagger hämtad från den översta hyllan. De kallade sig själva *Skiers*, slängde sig med uttryck hämtade från psykologins universum och sparkade in dörr efter dörr i en konservativ nisch av skidvärlden. En skidsekt säger en del sura tungor, en glorifierad skidskola med en skyhögt prislapp säger en del andra. Med andra ord, ett uppdrag värdigt Åka Skidors wallraffande redaktion. Jag träffar Andreas Jonsson vid Kabinbanans dalstation i Åre en krispig februarimorgon. Han kliver ur sin strajpade Golf med en guldskimrande sheriffstjärna på motorhuven och ordet *Skier* i silverskrift längs hela sidan. Hela hans uppenbarelse andas skidåkning, från det självklara sättet han rör sig på, bär skidorna och till det faktum att han kört hit i sina Lange med 130-flex.

Han flinar brett med hela sitt väderbitna, seniga ansikte. Vi känner varandra sedan förut. Men i ärlighetens namn var våra första möten inte helt problemfria, vi klaschade rätt rejält i våra olika syner på skidåkning och snudd på diametralt olika bakgrunder. Han som tränare och skidlärare i USA, Nya Zeeland och här hemma i Sverige och jag som skibum i Frankrike och Kanada, två totalt olika världar och värdegrunder. Och ingen av oss har en förmåga att hålla käften.

UTVECKLING ÖVER TID VAR DET VIKTIGA, INTE EN SNABB TEKNIKFIX.

Vi hoppar på VM6:an och börjar prata om vad *Skiers* egentligen handlar om. Andreas berättar om hur han hade en familj från Stockholm som kunder när han jobbade i Ramundberget, Micke och Monica Åslund. Paret jobbar med ledarskap och organisationsutveckling och de imponerades av hur Andreas jobbade med deras dotters åkning. De började prata om hur man skulle kunna utveckla den traditionella skidskolan till något mer än bara att lära ut hur man svänger.

När en en golfare eller en tennisspelare går till en tränare anses det som statusfyllt och är fullt accepterat. Medan att som vuxen skidåkare gå till en skidlärare snudd på ansetts som ett nederlag, du är helt enkelt för dålig på att åka skidor. Kanske har det att göra med att retoriken snarare anspelar på barnpassning än teknikträning; *skidskola*, *skidlärare*. Och just skola är ju något som man som vuxen väldigt gärna slipper.

Våren 2008 satte sig Andreas och paret Åslund på Broken i Åre och började skissa på ett upplägg på en servett. Resultatet blev ett långsiktigt koncept där utveckling över tid var det viktiga, inte en snabb teknikfix för stunden.

Via Andreas och Stefan Olofssons (som tidigt

VI VILL ATT MAN SKA VARA MEDVETEN OM VILKA RÖRELSER MAN GÖR NÄR MAN ÅKER SKIDOR.

ingick i den ursprungliga kvartetten) kontakter knöt man till sig ett tiotal av landets allra bästa och mest erfarna skidinstruktörer och började att jaga kunder som kunde tänka sig att spendera både ansträngning, tid och pengar för att bli bättre skidåkare. De kallar sina instruktörer för *mentorer*, anledningen är dels att det i *Skiers* ögon handlar om ett mentorskap med ett djupare och längre åtagande än att bara lära ut själva tekniken, och även för att särskilja sig från den traditionella skidskolan i skidvärlden.

– *Skiers Accredited* handlar om att göra en investering i din egen skidåkning för livet, säger Andreas när vi sitter i den monumentalt sega World Cup-liften.

– Vi jobbar med medvetenhet. Det kan låta lite högtravande och fjantigt men vi vill att man ska vara medveten om vilka rörelser man gör när man åker skidor. Vi gör inga quick-fix. Grunden är att du ska förstå vad du gör när du åker skidor och kunna anpassa åkningen efter underlaget. *Skiers* handlar inte bara om att åka pist eller offpist, det handlar om att åka över hela berget i alla sorters förhållanden och nyttja åkarens fulla potential.

På toppen av VM8:an spärrar Andreas ögonen i mig och ber mig åka först utför Lundsrappet.

– Jag vill att du funderar på vad du gör när du åker skidor. Lyssna på kroppen och känn.

– Ok?

– Ja, vilka rörelser du gör som gör att skidan svänger.

Att åka skidor med en erfaren instruktör i bakhasorna kan göra den mest luttrade åkare stel och överanalyserande om vad fan man håller på med. Jag försöker ignorera det och bara åka som vanligt. Vi stannar en bit ner och Andreas går på mig igen, den här gången ännu mer intensiv.

– Ok, vilka rörelser gör du för att starta svängen.

– Eh, jag försöker stå mitt på skidan och hitta balansen och skäret under foten.

– Vad gör du för rörelse när du startar svängen?

– Jag trycker in det yttre underbenet och söker grepp med kanten.

– Vad gör du med innerskidan?

– Fan, vad du frågar en massa. Den följer ju med där på insidan, jag försöker hålla tryck på den.

– Bra, det är det jag är ute efter. Det handlar egentligen inte om exakt vad du gör, utan att du förstår vad du gör. Det finns inget exakt facit om vad som är bra skidåkning eller inte, det handlar om att anpassa sig till hur förhållandena är där du åker just där och då, det resultat du vill uppnå och dina egna fysiska förutsättningar. Jag vill kunna vara en grym skidåkare när jag är 75 men jag vet att jag inte kan åka då som jag gjorde när jag var 20, det pallar inte kroppen med.

Vi har kommit till pudelns kärna. Om du inte vet

vad du gör kan du aldrig anpassa dig fullt ut till där du åker. Du kan inte åka med samma skidteknik i puder i en brant ränna som du gör i en isig, bred pist. Balans är universellt och grunden i all skidåkning, men det handlar också om att använda kroppens potential fullt ut. Andreas pratar om att stå i skelettet. För de flesta skidåkare låter det som om att han tappat vettet totalt, man står ju redan i sitt skelett eller?

– Pjäxorna är inga proteser som du ska hänga i för att svänga, det enda som händer då är att du läser fotlederna och rör dig sämre. Kroppen har tre leder samt ryggrad som du behöver för att åka skidor; fotleden, knäna och höftleden. Är du fri i dom kan du röra dig fritt och anpassa din åkning efter underlaget, säger han och rör sig demonstrativt i lederna med hela kroppen.

– Skidåkning handlar om att balansera krafter och om harmoni.

Att bli medveten om sin skidåkning och sina rörelser är inget som är gjort i en handvändning. Det är också det som är en av anledningarna till att *Skiers* är en organisation som du blir medlem i och kommer att vara medlem i under lång tid, rent av för hela livet. Faktum är att du först måste gå igenom en *try out* innan du ens kan komma på fråga att få bli medlem. Mentorerna vill se att du håller rätt nivå och, framförallt, har rätt attityd till skidåkningen och är redo att utvecklas.

Och det ska sägas direkt, att vara medlem i *Skiers* kostar fläsk, grundavgiften ligger på 120 000 kronor. Inte direkt kaffepengar. Då ingår en hel utvecklingsprocess som kan sträcka sig över tre år beroende på vilken nivå åkaren befinner sig på när man kliver in i Skiers. Processen består av tre samlingar på tre dagar, så kallade *rays*, där åkarna drillas av sina mentorer. Mellan dem kör man *checkpoints* som är ett gäng avstämningar och utöver detta ingår också olika sammankomster, ytterligare träningstillfällen, resor och andra träffar för sina medlemmar. När man fullgjort hela processen får man sin sheriffstjärna. Alla medlemmar blir en *Alpine Citizen* med livslång tillgång till vidareutveckling och nätverket.

Språkbruket är viktigt för *Skiers* och kanske kan ses som rätt fånigt och pompöst utifrån. Men självklart handlar det om att bygga sitt eget varumärke och skapa sin egen kultur inom nätverket, och att skapa en attraktiv produkt som skiljer sig mot annat i skidbubblan.

– Sheriffstjärnan var från början ett långfinger mot resten av skidvärlden. Vi ville sticka ut helt enkelt, erkänner Andreas.

– Man kan driva hur mycket som helst med stjärnan, prislappen och allt det där. Men i grunden handlar det om en äkta glädje och passion för skidåkningen. En genuin gemenskap där vi gläds åt varandras utveckling.

▲ Och just där blir Sami Nilsson medveten om att hans åkteknik skärskådas av Åka Skidors läsare.

► Andreas Jonsson och Stefan Olofsson vet hur en stålkant ska dras.

► Skidåkning handlar om balans och att kunna anpassa sig efter underlaget. Sami Nilsson är en gång.

I dagsläget har *Skiers Accredited* runt 300 medlemmar i ett brett åldersspann mellan 18 och 73 år med en medelålder på 45, drygt en tredjedel av dem är kvinnor.

Jag pumpar Andreas på vad drivkraften hos de flesta av medlemmarna är, varför man väljer att lägga så mycket pengar och tid för att bli en bättre skidåkare. Varför inte bara lägga de pengarna på skidresor istället, på upplevelser?

– Det finns alla typer. De flesta vill utvecklas som skidåkare, såklart. Men många vill också träffa nytt folk att åka skidor med. Man kanske har kompisar som åker skidor men som hellre vill dricka bärs på skidresan än att åka skiten ur sig på berget, eller så har ens kompisar slutat åka skidor. Och en del av våra medlemmar vill helt enkelt uppleva nya saker, det finns alla möjliga drivkrafter.

– Vi tror i grunden att den största glädjen och upplevelsen ligger i att utvecklas i något man redan är duktig på. Att utnyttja sin egen fulla potential och bli medveten på ett djupare plan. Det är det *Skiers* är. En upplevelse som inte tar slut efter skidresan utan fortgår hela livet.

Samtidigt breddar man hela tiden sitt utbud. För inte så länge sedan knöt man till sig bergsguiderna Jimmy Odén och Tobias Granath som håller i en utbildning som man kallar för *High Mountain*. Helt enkelt en grej där du får lära dig allt som har med att åka skidor på stora berg att göra och hantera de risker och möjligheter som det innebär. De ursprungliga tio mentorerna är nu tjugio och bland gänget finns både svenskar och schweizare.

Målet är att nå ut globalt, att det ska finnas olika communitys inom nätverket över hela skidvärlden. Redan idag har man ett bolag och bas i Davos i

Schweiz, och siktar närmast mot övriga alpländer, Kanada samt Norge.

Jag och Andreas pratar vidare om skidåkning i allmänhet. I *Skiers* terminologi är det yttersta läget *Archetype 5*. Ett fullständigt stadium av medvetenhet där du hela tiden instinktivt väljer rätt åkteknik efter de yttre förhållandena. Ett slags absolut gehör för skidåkning. Vi argumenterar fram och tillbaka om en åkare som Ingemar Stenmark, antagligen tidernas främste skidtekniker, hade uppnått det stadiet under sin karriär.

– Ingen skidåkare har nått sin egen fulla potential. Inte vi mentorer heller för den delen. Och det handlar inte om att vi ska vara bättre än våra medlemmar, vår uppgift är att få ut deras maximala potentiell, hur hög den än må vara. Zlatans tränare är ju inte bättre än honom på fotboll, men de vet hur de ska få ut maximalt ur honom.

Medveten eller inte, jag måste tillbaka till kontoret och Andreas har en *checkpoint* med en av sina medlemmar som han måste passa. Men det är svårt, orden sprutar ur munnen på honom. Han återkommer hela tiden till glädjen och passionen för skidåkningen. Om inspiration och utveckling. Om soulen i skidåkningen. Jag har fått ge min bild, han har fått ge sin bild. Vi har för länge sedan klivit ur våra mentala skyttegravar och vi kan mest skratta åt hela grejen och vår egen tjurskallighet.

Jag hinner knappt sätta mig i bilen när ett sms plingar till i mobilen. Det är Andreas.

– Vad gör du imorgon, ska vi ses vid liften vid nio? ★
skiersaccredited.com

▲ Carving på Mörvikshummeln med Sami Nilsson.

► Andreas Jonsson visar hur vindpackad skare ska åkas.

◄ Nej, Clint Eastwood har ingen Skiers-stjärna. Ännu.

◄ Pernilla Gravenfors under en *checkpoint* med Linus Bergström.